

FREDS NYTT

Kristna Fredsrörelsens
tidning # 2 ● 2019

Hortencia Lajuj,
MR-försvareare från
Guatemala, gästade
Sverige och firade
100 år med Kristna
Fredsrörelsen

Aktuellt JUBILEUM & ICKEVÅLDSKONFERENS

Hundra år av ickevåld och kamp mot vapen

Aktuellt:

Jubileumshelg
med firande och
framåtanda /4

Aktuellt:

Exchange100
skapar värdefulla
erfarenhetsutbyten /5

Porträttet:

Vapenexporten
gjorde Martin till
heltidsaktivist /10

FREDSNYTT

Fredsnytt är **Kristna Fredsrörelsens** medlemstidning. Den kommer ut 2 gånger om året med en upplaga om ca 1 000 ex. **Kristna Fredsrörelsen** arbetar för fred och rättvisa, ett samhälle utan våld och ett hållbart sätt att leva. Det gör vi genom att:

- Ge kurser i ickevåld, civilkurage och konflikthantering.
- Stödja ickevåldsorganisationer i Sydsudan, Maghreb-regionen och Colombia
- Ha fredsobservatörer i Colombia, Guatemala och Mexiko där de bidrar till skydd för försvarare av mänskliga rättigheter.
- Arbeta med information och opinionsbildning, till exempel mot Sveriges handel med vapen.
- Uppmana och stödja kyrkor och andra trossamfund att verka för fred och rättvisa och att ta avstånd från våld.

Grafisk form och layout

Ulrika L Forsberg

Redaktör

Julius Cocputt
julius.cocputt@krf.se
Tfn 08-30 77 45

Omslagsbild

Foto: Kalle Jansson, Pråmfilm

Tryck

Wikströms tryckeri AB

Kontaktuppgifter

Kristna Fredsrörelsen
Box 14038
167 14 Bromma
Telefon 08-453 68 40
info@krf.se
www.krf.se

Gåvor

pg 90 00 31-6/bg 900-0316
Den här tidningen har delvis finansierats med bidrag från Svenska missionsrådet. Svenska missionsrådet har ej medverkat vid utformningen och tar ej ställning till de synpunkter som framförs.

Foto: Kristina Strand Larsson

”Fler månadsgivare skulle betyda mycket för Kristna Fredsrörelsen.”

Gör som KG Hammar – bli fredsfadder!

● ● ● Läs mer på sista sidan.

● ● ● FREDSKALENDERN

11 december kl 17–20

LULEÅ

Kristna Fredsrörelsens gästar Norrbottens Museum för en kurs i civilkurage. Arrangör är Rättighetscentrum Norrbotten i samarbete med Norrbottens Museum

14 januari kl 18.30

GÖTEBORG

Göteborgs lokalgrupp och Stensjöns församling bjuder in ickevåldsaktivisten Jörgen Johansen för ett samtal om 45 år i olydnadens tecken.

20 januari

STOCKHOLM

Årets Martin Luther Kingpris delas ut i Norrmalmskyrkan kl 19.00.

25 jan

UPPSALA

Uppsala lokalgrupp arrangerar Fredsdag i samband med Martin Luther Kingdagen i Uppsala Missionskyrka.

24–26 april

STOCKHOLM

Årsmöte och rörelsehelg. Plats meddelas senare.

För fler aktiviteter, se krf.se/aktuellt

Ge bort en julklapp som gör skillnad!

● Din gåva stödjer människorättsförsvarare i Latinamerika, hjälper till att driva fredsklubbar för skolbarn i Sydsudan och hjälper oss att sprida konsten att visa civilkurage i Sverige.

● Gåvobeiset kostar 150 kronor eller valfritt högre belopp.

● Du får ett gåvobevis där du kan skriva en personlig julhälsning.
● Mejla din beställning till info@krf.se

senast den 17 december. Uppge antal, kostnad samt mottagaradress.

Utökat partnerstöd i Sydsudan

● ● ● **Kristna**

Freds-rörelsen stödjer civilsamhällesorganisationer i Sydsudan som arbetar för fred och rättvisa genom ickevåld.

Sedan juli i år samarbetar **Kristna Fredsrörelsen** med den sydsudanesiska organisationen Integrated Development Organisation (IDO). IDO är en medlemsorganisation som arbetar med fredsbyggande och påverkansarbete inom utvecklingsfrågor och humanitärt stöd.

Under hösten har även samarbetsavtal slutits med Community Empowerment for Progress Organization (CEPO). CEPO arbetar för fred genom konflikt-hantering samt med teman som rör mänskliga rättigheter, rätts-säkerhet, försörjningsmöjligheter, och att stärka demokratiska förutsättningar.

Foto: Kristna Fredsrörelsen

Kallelse till årsmöte och rörelsehelg

● ● ● **Kristna Fredsrörelsens** rörelsehelg med årsmöte äger rum den 24–26 april 2020. Det kommer att hållas i Stockholmsområdet och specifik plats kommer att meddelas på vår hemsida och i nästa medlemsbrev.

Mer information om ärendelista, nomineringar, motioner, anmälan och andra aktiviteter kommer att publiceras på krf.se/rorelsehelg2020. Ärendelista och information om motioner finns även i **Kristna Fredsrörelsens** stadgar, också de tillgängliga på krf.se.

Vem tycker du ska sitta i Kristna Fredsrörelsens styrelse?

Kristna Fredsrörelsens valberedning är alltid intresserad av att få in nomineringar till styrelsen. Vi letar efter kandidater som har engagemang för Krf:s frågor och verksamhetsområden. Önskvärt är tidigare erfarenhet av eller intresse för strategiskt arbete, ekonomi, organisationsutveckling och styrelsearbete.

Tipsa oss gärna om personer som du tror kan passa för uppdraget eller om du själv är intresserad. Innan den 29 februari önskar vi få in förslag inför årsmötet 2020. Mejla till valberedningen@krf.se

● Läs om vilka som sitter i Krf:s styrelse nu: krf.se/styrelse/

880 personer var 2019 medlemmar i **Kristna Fredsrörelsen**. Tack till alla medlemmar för att ni stöder vårt viktiga arbete!

● ● ● Generalsekreteraren har ordet

Från andligt värn till strategiskt ickevåld

Kristna Fredsrörelsen fyller etthundra år och det får mig att reflektera över om vårt mål har förändrats på ett sekel – är vi ens densamma?

På det första årsmötet som hölls 1922 fanns målbilder som slår an en sträng genom hela vårt århundrande. Vi tror att rättvisa är en förutsättning för en hållbar fred. Vi började som en pacifistisk röst mot en då statlig kyrka med syfte att bli en blåslampa mot den militarism som förespråkades.

Men vi hade inte bara ögonen på den situation som Sverige befann sig i utan hade redan då uppmärksamhet riktad mot världen. Utifrån den tidens maktstrukturer beslöts det att *"I möjligaste mån vara och bliva kolonialpolitikens och de koloniala ämbetsmännens, köpmännens och arbetsledarnas vakna samvete till andligt värn...()*". Redan då identifierades hur urfolks rättigheter fick stå tillbaka för västerländska ekonomiska intressen och att vi ville hitta vägar för att uppmärksamma den ojämna maktfördelningen samt att stärka marginaliserade gruppers rättigheter och möjligheter att utkräva dem.

FRED OCH RÄTTVISA har alltid varit vår ledstjärna och vi har lyckats hålla en tydlig pacifistisk riktning under alla år i utvecklingen av våra ickevåldsmetoder. Steg för steg, alltid med en ambitionshöjning.

Vår utveckling som rörelse och det aktiva ickevåldsarbete som genomförs till gagn för folk med begränsade fri- och rättigheter på andra håll i världen har funnits med från början och är idag starkare än någonsin. Vi har konkretiserat vad vi menar med "andligt värn" och jobbar idag med ickevåldsliga metoder såsom fysisk medföljning, utbildar i strategiskt ickevåld, stödjer likasinnade partners i konflikttrabbade kontexter samt driver påverkan mot våra makthavare.

Vi vill växla upp och tror på att vi bygger fred tillsammans och ju fler vi blir, desto mer fred kan vi bygga med rättvisan som en grundpelare.

Freden börjar här.

Lotta Sjöström Becker
Generalsekreterare
för Kristna Fredsrörelsen

Foto: Kalle Jansson, Pråmfilin

"Jubileumshelg gav

100 år av fredsarbete firades den 25-27 oktober på Sigtunastiftelsen. Nya och gamla medlemmar, ickevåldstränare och gäster från när och fjärran samlades för att fira och tillsammans blicka framåt för fortsatt arbete för fred och rättvisa.

Med avstamp i rörelsens hundra-åriga historia innehöll jubileumshelgen, utöver firande, workshops på aktuella frågor för att fortsätta arbeta framåt.

Ämnen som hur vi bygger inkluderande samhällen i Sverige, fredsprocessen i Colombia, urfolks rättigheter och ickevåldsarbete i Västsahara och Sverige behandlades.

ATT KRISTNA FREDSRÖRELSEN har betytt väldigt mycket för väldigt många blev tydligt i samtal med några av gästerna. Görel Råsmark är medlem i Kristna Fredsrörelsen sedan ungefär femton år tillbaka och berättar hur glad hon blev när hon upptäckte att Kristna Fredsrörelsen fanns.

– Jag började läsa Fredsnytt och upptäckte att ickevåldstanken, som alltid appellerat djupt till mig, stod i fokus. Jag blev överlycklig att det fanns organisation i Sverige med ett sådant fokus.

Görel bestämde sig för att gå på ett årsmöte och ett år senare anmälde hon sig till en ickevåldsutbildning.

– Den skulle jag önska att alla gick. Och har man inte möjlighet till det, så gå en minikurs i civillurage! Börja någonstans! Det handlar om att inte bara teoretiskt, utan i hjärtat, förstå att

Görel Råsmark

”Jag kommer att bära med mig en nyfikenhet härifrån.”

Foto: Anne Casparsson.

Foto: Kalle Jansson, Pränfilm

Marcelo Perez Perez vid mässa i Mariakyrkan i Sigtuna.

det finns möjlighet att förändra. Icke våldskursen rymde möten med människor som verkligen hade brottats med frågor kring hur våldet påverkar mig själv och världen och tagit ställning för att leva ickevåldsligt.

DE MÅNGA MÖTEN och samtalen under utbildningen gjorde att hennes övertygelse fick bättre botten. Som kväkare ligger ickevåldstanken henne mycket nära liksom hennes djupa övertygelse

om att det finns ett stänk av helighet i varje människa. Att mötas i organisationen under en helg i Sigtuna och fira Kristna Fredsrörelsens hundra år, tycker hon är fantastiskt.

– Den här jubileumshelgen är en äkta inspiration. Jag kommer att bära med mig en nyfikenhet härifrån. Det är så intressant med historien – vad vi kan lära oss av en hundraårig historia, som tar oss in i framtiden.

Marianne Ejdersten var tidigare

äkta inspiration"

Foto: Martin Smedjeback

Sånger för freden under jubileumshelgen.

Foto: Julius Copcutt

Panelsamtal om ickevåld och vägen framåt. Fr vänster: Peter Weiderud, Martin Nates, Abida Mohamed, Marcelo Perez Perez och Lotta Sjöström Becker.

Foto: Kalle Jansson, Prämfilm

Ordförande Sofia Nordin ledde ickevåldsmanifestation på kyrkbacken.

Foto: Kalle Jansson, Prämfilm

Pilgrimsvandring med sång avslutade jubileumshelgen.

ordförande mellan 2014–2016 och vice ordförande mellan år 2002–2005. Idag är hon kommunikationsdirektör på Kyrkornas Världsråd i Geneve.

– **NÄR JAG KOM** hit och mötte alla välbekanta ansikten, kände jag direkt vilken gåva det är att vara i ett sådant här sammanhang. Där alla har en tro på att fred är vägen till fred. Det är verkligen en vital hundraåring vi firar.

Redan under Mariannes

tid som ordförande började planeringen av hundraårsfirandet av Kristna Fredsrörelsen och Marianne säger att det är en stor glädje att se programmet i sin helhet.

– Vi ville ha ett 100 årsfirande där vi både kunde blicka bakåt med stolthet och blicka framåt, då fredsarbetet är mer relevant än någonsin. Dessutom ville vi stärka gemenskapen och det kan vi se tydligt hur det har uppnåtts.

Jubileumshelgen avslutades

Foto: Anne Casparsson

– **Det är verkligen en vital hundraåring vi firar, tycker Marianne Ejdersten.**

med en pilgrimsvandring till Mariakyrkan i Sigtuna ledd av Marcelo Perez Perez, människorättsförsvarare och katolsk präst från Chiapas, Mexiko.

Gudstjänsten om Trons kraft gästades av Biskop Caroline Krook som höll i predikan och medverkade gjorde även Kristna Fredsrörelsens inbjudna gäster från Colombia, Guatemala, Mexiko och Västsahara.

Julius Copcutt
Anne Casparsson

● Exchange100

Ickevåldskonferens samlade erfarenheter

Som del av Kristna Fredsrörelsens 100-års jubileum arrangerades en internationell konferens på temat ickevåld den 23–25 oktober.

Syftet var att skapa utrymme för erfarenhetsutbyte från olika kontexter av fredsarbete samt att gemensamt arbeta fram nya strategier för samhällsförändring genom ickevåld.

Stella Lundén, ansvarig för Metod- och kapacitetsstärkande utveckling.

Under tre dagar möttes samarbetspartners och medföljda människorättsförsvarare från Colombia, Guatemala, Mexiko, USA och Västsahara samt personer från Sverige som är aktiva som ickevåldstränare, aktivister, kanslianställda och styrelsemedlemmar under konferensen på Sigtunastiftelsen.

– Exchange100 var ett otroligt viktigt tillfälle för oss att få mötas mellan olika länder och kontinenter och lära oss av varandra när det gäller strategiskt ickevåld för social förändring, säger Stella Lundén, ansvarig för metodutveckling på Kristna Fredsrörelsen och en av organisatörerna bakom Exchange100.

STELLA MENAR ATT trots att deltagarna kommer från skilda kontexter så finns det gemensamma beröringspunkter. Polariserade samhällsdebatter, krympande demokratiskt utrymme, konflikter kring miljö- och naturresursfrågor samt en

Foto: Julius Copcutt

Deltagare från fyra kontinenter på ickevåldskonferensen Exchange100 samlade på Sigtunastiftelsen utanför Stockholm.

tendens till militära och polisiära lösningar på sociala problem är några av de utmaningar som återkom i diskussionerna på utbytet.

De tre intensiva dagarna på Sigtunastiftelsen innehöll utbyte kring lokalt fredsarbete, föreläsningar och workshops där alla deltagare bidrog med sina unika erfarenheter. Bland de mest uppskattade inslagen var en genomgång av aktuell forskning kring ickevåld med Stellan Vinthagen, professor vid University of Massachusetts Amherst, och en möjlighet att diskutera strategi.

Eva-Maria Munck håller med om att Stellan Vinthagens föredrag var en höjdpunkt men även hur deltagarna fördes samman i gemensamma mål.

– **NÅGRA AV DE** mest intressanta diskussionerna under utbytet kretsade kring det konstruktiva motståndet – hur vi kan bygga alternativ och vara tydliga med vad vi är för, inte bara vad vi är emot. Och hur vi går från utbildning, medvetandegörande och mobilisering till hållbara förändringar på samhälls nivå, säger Stella.

Julius Copcutt

”Padre Marcelo från Mexiko bjöd i slutet av konferensen in till en djupt berörande och motiverande sändning där vi alla utnämnde varandra till fredsbeskyddare.”

Eva-Maria Munck

Foto: Jason Harvel

Vägra vapen

Martin Nates från Justapaz står upp för ickevåld som metod och livsstil.

– Vapenvägrare spelar stor roll för att sprida fredskultur. Det menar Martín Nates som är generalsekreterare för Justapaz, en organisation som Kristna Fredsrörelsen stödjer. Arbetet med att stötta vapenvägrare går långt tillbaka i Kristna Fredsrörelsens historia.

Foto: Kalle Jansson, Främsfilm

Martin Nates under gudstjänst vid Kristna Fredsrörelsens 100-års firande.

Organisationen Justapaz i Colombia, som Kristna Fredsrörelsens stödjer sitt program för partnerstöd, har arbetat aktivt med frågan om samvettsvägran sedan 1991. Organisationen föds ur samverkan mellan olika mennonitiska kyrkors övertygelse om rätten att vägra bära vapen baserat på kristen tro.

Martín Nates är generalsekreterare för Justapaz och menar att de i nuläget främst har en pedagogisk uppgift:

– Vi måste arbeta med att påverka ungdomar att välja riktning i sitt liv efter ickevåldets principer och att inte ta till vapen för att på sikt få tillgång till utbildning och arbete.

JUSTAPAZ HAR LÄNGE drivit frågan både politiskt och juridiskt utifrån existerande regelverk och trots vissa framsteg tvingas fortfarande många unga in i militären.

– Ungdomar som öppet tar ställning som samvettsvägrare riskerar att förlöjligas, stigmatiseras och se sina rättigheter begränsas. Det är ett förhållningssätt från myndigheter men också ett tecken på okunskap kring frågan i samhället i stort.

” Vi måste arbeta med att påverka ungdomar att välja riktning i sitt liv efter ickevåldets principer.”

Den före detta presidenten Juan Manuel Santos som var med och förhandlade fram fredsavtalet med FARC-gerillan, godkände 2017 en lag som öppnade upp för samvettsvägran utifrån trosbaserade, etiska och filosofiska aspekter. Men rättigheten har inte reglerats formellt i lagen och i praktiken försvåras rätten att vägra vapen i samband med värvning och av okunskap bland officerskåren och åklagarmyndigheten.

– Än kvarstår kryphål i regelverket och det finns inget vedertaget dokument som erkänner rätten till samvettsvägran. Militärtjänsten fortsätter alltjämt att vara obligatorisk trots kampanjlöften i samband med fredsavtalet från den före presidenten, säger Martín.

FÖR JUSTAPAZ SOM mennonitisk ickevåldsorganisation är samvettsvägran en självklar komponent av många som är

grundläggande i förhållande till den religiösa uppfattningen. Kompromisslösa ställningstaganden mot orättvisa, våld, rasism, homofobi, ekonomisk ojämlikhet och miljöförstörrelse för att nämna några, är likväl självklara för organisationen och handlar om att aktivt skapa fredskultur i samhället.

SAMVETTSVÄGRAN KAN BÅDE ses som ett individuellt ställningstagande och ett kollektivt ansvarstagande. Martín pekar på vikten av handlingen för fredsbyggande på samhällsnivå.

– Samvettsvägran är ett uttryck för rätten att ta beslut utifrån eget samvete och värderingar och är en lika ovärderlig rättighet som rätten till att leva i fred.

På så vis har samvettsvägrare en oerhört viktig roll när det gäller att förändra samhällen med ickevåldsliga medel, menar han.

Julius Copcutt

Vapenvägran en del i fredsrörelsens historia

Antimilitarism genom vapenvägran är en av grundbultarna i den radikala pacifismen som har varit med Kristna Fredsrörelsen sedan dess ursprung. Under de hundra år som gått har ställningstagandet fortsatt att vara aktuellt och idag stöds även fredsaktörer internationellt som arbetar aktivt med frågan.

I programmet som kom ur det som då hette Svenska Världsfredsmissionens (SVFM) första årsmöte 1922, antogs kravet på "vårdplikt" istället för värnplikt. Formuleringen löd; "för vinnande av insikt av vård av hemmen, folkhälsan, samhällslivet och den internationella samlevnaden". Ett tydligt perspektiv med fokus på mänsklig säkerhet skulle prägla fredskulturen som en vill vara med om att främja.

1920 hade den första lagen kommit i Sverige som öppnade upp möjligheten att söka vapenfri tjänst utifrån ett tydligt pacifistiskt ställningstagande. Hårdnande attityder i samband med andra världskriget medförde restriktivare lagar och fängelsestraff för många svenska pacifister.

ATT INFORMERA OM vapenvägran och skicka ut information till de som ville söka vapenfri tjänst, kom att bli en av SMFM:s mest omfattande aktiviteter. Från 1940-talet och framåt kom mer än hälften av alla vapenvägrare i Sverige att ta del av organisationens material. Under 1980-talet blev det dessutom möjligt att göra vapenfritjänst på Kristna Fredsrörelsens kansli vilket kom att utgöra en viktig del av arbetskraften.

IDAG, NÄSTAN hundra år senare, är det fortfarande en aktuell fråga inom

fredsrörelser, både i Sverige och i andra delar av världen. Sedan återinförandet av den allmänna värnplikten i Sverige 2017 riskerar vapenvägrare återigen ställas inför even-tuella val med böter och fängelsestraff som påföljder.

DET VIKTIGA arbetet fortsätter, inte minst genom Kristna Fredsrörelsens medlemskap i IFOR som är en världsledande aktör som jobbar för vapenvägran mot FN i Geneve.

Julius Copcutt

Uppmaningar och konkret vägledning till vapenvägrare från Kristna Freds arkiv.

Martin Smedjeback vid Kristna Fredsrörelsens 100-års jubileum.

/// Martin Smedjeback

"Min aktivism är

I förra numret av Fredsnytt belystes några av de många uttalanden och opinionsbildande kampanjer gjorts mot vapenexport inom Kristna fredsrörelsen. Redan 1930 protesterades det till regeringen mot Bofors vapenexport. Den traditionen har förts vidare inom organisationen på olika sätt.

En av de medlemmar som arbetat mot vapenexport på ett mycket aktivt sätt är Martin Smedjeback. Han kom in i Kristna Fredsrörelsen i början av 2000-talet och arbetade sedan på kansliet under sju år. Idag är han aktivist på heltid och

driver djurrättsorganisationen Save Movement Sverige. Genom Kristna Fredsrörelsen mötte han tidigt två personer som kom att influera honom mycket i frågor om ickevåld och civil olydnad, Annika Spalde och Pelle Strindlund.

MARTIN GJORDE SIN första civil-olydnadaktion år 2005 i England. Då var han fortfarande anställd på Kristna Fredsrörelsen.

– Jag minns att jag diskuterade mycket med den dåvarande generalsekreteraren Anna Åkerlund hur det skulle kunna påverka Kristna Fredsrörelsen och min tjänst om jag fängslades.

Några år senare, år 2008, fick han en förfrågan att vara med i nätverket Ofogs avrustningsaktioner, med Annika och Pelle.

– I samband med att jag beslöt att vara med på det, sa jag upp mig från min anställning på Kristna Fredsrörelsen. Det skulle bli svårt på flera sätt att både vara anställd och samtidigt arbeta så pass intensivt med civil olydnad. Vi räknade med fängelsestraff.

DE INLEDDE KAMPANJEN Avrusta inom Ofog där de på sin hemsida ville skapa opinion.

– Där skrev vi om vad vi skulle göra och vilka vapen vi skulle förstöra. Allt planerades noga. Vi

Ofogs avrustningsaktioner innebar ett vägval för Martin.

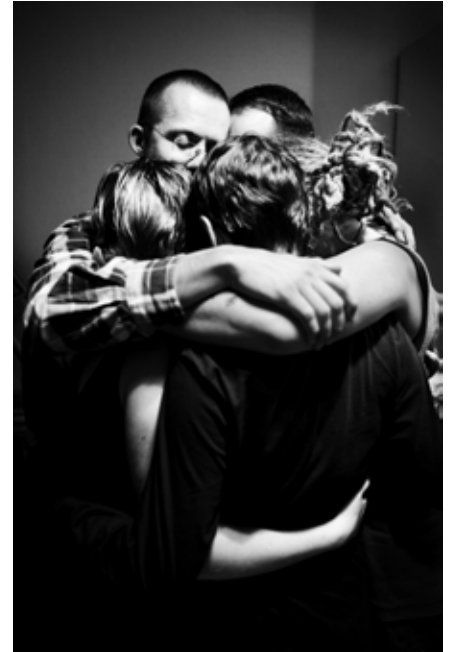

Foto: Moa Karlberg

min livsstil"

sågs och rollspelade, gick igenom hur vi skulle bete oss hur vi skulle bemöta eventuella personer på plats.

REAKTIONERNA VAR väldigt positiva från många av dem som delade deras engagemang. Bland annat skickade Mikael Wiehe en video där han uttryckte sitt moraliska stöd. Ett år senare, när de arbetade mot export av JAS Gripen till Sydafrika, skrev Desmond Tutu ett personligt brev till dem som tack. Totalt har Martin suttit fem gånger i fängelse, under totalt ett halvår.

– Från början var fängelsetiden en oro och jag var rädd för vad jag skulle möta. Men jag har blivit bra

behandlad både av medfångar och anställda.

För Martin är aktivism en livsstil. Han lämnade en trygg anställning och inkomst, för att leva på existensminimum och kunna göra det han brinner för. Han har ett nätverk av människor som stöttar det han gör med ekonomiska bidrag. På så sätt kan han försörja sig.

– Det är jag tacksam för idag. Jag har aldrig haft problem att klara mig ekonomiskt och har vant mig att leva med ganska små resurser.

Civil olydnad menar Martin är en bra metod även om den liksom allt annat kan missbrukas och han ser att det kan finnas skäl till att

”**Det finns en tydlig olydighetsfaktor inom kristen domen.”**

olika aktörer spelar olika roller. En organisation som Kristna Fredsrörelsen skulle eventuellt få problem att själva arbeta aktivt med civil olydnad.

– Det finns ju en skala. Å ena sidan att helt fördöma och å andra sidan att utöva civil olydnad själv. Det bästa vore kanske om Kristna Fredsrörelsen skulle kunna hitta ett mellanläge, där man uttalat stöttar organisationer som utför civil olydnad. Det finns en sådan tradition inom Kristna Fredsrörelsen och även en tydlig olydighetsfaktor inom kristendomen.

Anne Casparsson

– Den stora striden om kärnvapen i Sverige, var på femtio- och sextiotalet, berättar Ewert Bengtsson.

Direkt efter Hiroshima och Nagasaki 1945 menade svenska militärer att även Sverige behövde kärnvapen och stora forsknings och utvecklingsprojekt startades.

Ewert Bengtsson

Kampen mot kärnvapen

1951 var Svenska Fredscommitén värdar för en internationell konferens som lanserade Stockholmsappellen. Den krävde ovillkorligt förbud mot kärnvapen och fick många miljoner undertecknare runt om i världen och 330 000 i Sverige. Opinionsen mot kärnvapen blev allt starkare inom freds rörelsen.

1958 bildades Aktionsgruppen mot svensk atombomb (AMSA). Kristna Fredsrörelsen, då under namnet Svenska Världsfredsmissionen, var med i det arbetet. Organisationen hade två huvudpunkter på programmet; Att kärnvapen under inga omständigheter skulle införas med den svenska krigsmaktens arsenal samt att de resurser som gick till militära ändamål borde användas för uppbyggande syften.

– Till en början var det socialdemokratiska partiet positivt till kärnvapen. Men Broderskapsrörelsen och Kvinnoorganisationen inom partiet var kraftfulla röster mot kärnvapen och man lyckades mobilisera en stark opinion.

1967 kom Ewert i kontakt med Kristna Fredsrörelsen, då han begärde vapenfri tjänst. Svenska Världsfredsmissionen var inte en särskilt politiskt medveten rörelse. Man var radikalpacifistiska på religiös grund, men man förde inte politiska frågor på riksnivå. Några unga män med akademisk bakgrund, bland annat Bo Wirmark och Bernt Jonsen, började diskutera att det borde finnas en kristet motiverad fredsrörelse som kunde driva fredsfrågor på ett högre plan. Detta ledde till en del motsättningar mot de traditionella falangerna.

– Man ville vara en modern fredsrörelse och påverka samhället. Hittills hade man varit en verklig gräsrotsrörelse med opinionsmöten i församlingarna. Kompletterat med att hundratals unga män som vapenvägrade fick stöd och

rådgivning, varje år.

Ewert rekryterades till styrelsen som kassör för att försöka få ordning på rörelsens ekonomi. Svenska Världsfredsmissionen var på väg att haverera under ekonomiska problem. Det blev en nystart där man kunde fokusera på aktuella frågor som bland annat kärnvapen. Under åttiotalet, på sluttampen av det Kalla kriget, placerades missiler ut i Europa och risken för kärnvapenkrig ökade dramatiskt.

– Hotet från denna kärnvapenupprustning som kom oss européer nära inpå skinnet ledde till ett kraftigt ökande engagemang i fredsfrågor inte minst inom kyrkorna i Sverige. Kristna Fredsrörelsens medlemstal ökade snabbt och vi kom för andra gången i vår historia upp i närheten av 5 000 medlemmar, första gången var 50 år tidigare, i början av 1930-talet.

sedan 50-talet

1981 bjöd kyrkoledarna in till Liv och Fred-konferensen som visade tydligt vilket stort intresse där fanns för fredsfrågorna. Man skapade en namninsamling mot kärnvapen som skrevs under av drygt en miljon svenskar.

1986, anordnades i Uppsala ett möte för fred med över 1 000 deltagare. Från och med 1986 beviljades även Kristna Fredsrörelsen en halv rikskollekt. Den andra halvan gick till fredsforshningsinstitutet Liv och Fred.

– Människors kunskap ökade kring frågan och Kristna Fredsrörelsen fick med sig kyrkorna i Sverige. Det har varit höjdpunkten i vårt påverkansarbete gentemot kyrkorna hittills. Globalt kunde vi se liknande tendenser i våra systerorganisationer.

1989 skriver tidningen Fred och Framtid en intervju med Peter Weiderud i samband med 70-årsjubileet. Den handlar bland annat om Kristna Fredsrörelsens framtida hundraårsjubileum. ”Om trettio år är Kristna Fredsrörelsen överflödigt”, säger han i intervjun. Fredstron var stark och det fanns en stark solidaritet och tro på freden.

– Idag ser ju situationen globalt helt annorlunda ut. Donald Trump meddelade i februari i år att USA lämnar INF-avtalet och Ryssland svarade omgående med att göra detsamma. Det finns nu överhängande risk för nya utplaceringar av kort- och medeldistansrobotar i Europa och därmed ett nytt behov av att mobilisera en så stark opinion som möjligt mot detta.

2017 den 7 juli antogs FN:s konvention om kärnvapenförbud och har målet att helt förbjuda kärnvapen. 124 länder deltog i omröstningen, dock inga kärnvapenländer. Bara ett NATO-land, Nederländerna var med och som enda land att rösta emot. Nu fortsätter arbetet med att få konventionen signerad och ratificerad. Kristna Fredsrörelsen har varit engagerad i arbetet för att skriva under konventionen, bland annat som remissinstans. Tyvärr har Sveriges regering dock valt att inte skriva under.

– Därmed fortsätter vi en lång tradition av engagemang i den jätteviktiga kärnvapenfrågan.

● Filmtipset BOJAYÁ: CAUGHT IN THE CROSSFIRE

Medföljd berättar med modig röst om att leva under dödshot

Leyner Palacios är en stor människa och hans berättelser berör alla han möter. I filmen Bojayá: Caught In The Crossfire blir hans röst hörd.

Han överlevde en av de mest tragiska händelserna under den väpnade konflikten i Colombia, massakern i Bojayá. Han har sedan dess vikt sitt liv åt att kämpa för upprättelse för krigets offer och för verklig implementering av fredsavtalet som slöts mellan regeringen och FARC-gerillan 2017.

2002 hamnade befolkningen i byn Bojayá i nordvästra Colombia i skottlinjen mellan FARC-gerillan och paramilitära styrkor.

Många tog skydd i kyrkan eftersom det var en av få stenbyggnader i samhället och där de trodde att de var mest säkra. Men en cylinderbomb ämnade för de paramilitära grupperna träffade kyrkan och minst 79 av de 500 personer som befann sig där inne dog.

LEYNER SJÄLV förlorade 32 släktingar.

– Först tänkte jag att Gud hade övergivit oss, berättar Leyner. Hur kunde vi attackeras inne i kyrkan? De flesta som dog var barn och deras mödrar. En god vän till mig förlorade sin fru och sina fem flickor. Hur kunde Gud tillåta detta? Men sedan när jag såg kristusstatyn i kyrkan, lemläst av artilleri och bombsplitter, så förstod jag att Kristus öppnat

Foto: Emma Larsson

Leyner Palacios berättar om sina förluster och sin kamp för freden.

”Först tänkte jag att Gud hade övergivit oss. Hur kunde vi attackeras inne i kyrkan?... sedan såg jag att Kristus öppnat sina armar och själv tagit emot kulorna.”

sina armar och själv tagit emot majoriteten av kulorna. Trots allt överlevde de flesta inne i kyrkan.

LEYNER ÄR EN aktiv människorättskämp i en kontext där det är förenat med livsfara. Både han och hans familj lever under ständigt hot och Kristna Fredsrörelsen medföljer därför Leyner som skyddsåtgärd. Han deltog under fredsforhandlingarna i Havanna som representant för offren och

den afro-colombianska befolkningen.

Som överlevare, och som aktiv och modig röst för fred och försoning, medverkar Leyner som huvudkaraktär i filmen *Bojayá: Caught In The Crossfire* som hade premiär tidigare i år. Leyner uppmanar alla att stödja arbetet för verklig fred i Colombia och en viktig del i det är att känna till verkligheten för att nå upprättelse.

Kristina Hellqvist och Julius Copcutt

Debatter Kristna Fredsrörelsen har medverkat i under hösten

Svenska Dagbladet

Aftonbladet

Göteborgsposten

●●● Krönika Eva Zetterberg

Grattis Kristna Fredsrörelsen 100 år!

Jag har länge varit medlem i Krf, om än inte i 100 år. Det började 1999 då Sverige var värd för en konferens för att ge stöd åt återuppbyggnad i Centralamerika efter orkanen Mitch. För första gången var representanter för civila samhället medbjudna och förutom den förödelse som orkanen lämnat efter sig togs också problemet med så mycket vapen i omlopp upp. Alla insåg att politiker och civilsamhälle måste agera tillsammans för en mer restriktiv lagstiftning. Det blev ett framgångsrikt arbete som Krf bidrog till och som numera leds av Parlamentarikerforum för Lätta Vapen som har lyckats få många länder att anta lagar för att minska spridning av så kallade lätta vapen. Det har också lett till att vapen lämnats in, smälts ner och om "svärd inte smitts till plogbillar", så har de omvandlats till knappar, verktyg osv. Det arbetet måste fortsätta.

RUNT OM I VÄRLDEN sker berättigade protester. Oron för Hongkongs framtid är stor, liksom för Latinamerika. Sedan mer än ett år har protester i Nicaragua bemötts med brutalitet, sedan en månad har demonstranter i Chile mötts av våld och en våg av våld och förstörelse förskräcker. Nu senast har Bolivia drabbats av ökad polarisering och förföljelse av anhängare till den förre presidenten.

Men det finns hoppfulla signaler, i Chile har miljoner människor demonstrerat fredligt för att minska sociala och ekonomiska orättvisor, samt krävt en ny konstitution. På södra Gotland byggs ett nytt Fredscenter upp av unga kristna. De volontärer som reser ut med Krf, Svalorna, Svenska Kyrkan mfl, för att hjälpa utsatta människor och förmedla hopp och solidaritet behövs. I hela världen växer kraven på ny politik för miljön och för klimatet.

Till slut, en välkänd 100 åring gick ut genom ett fönster... Grattis till 100 åringen Krf som öppnar fönster i världen för rättvisa, fred och solidaritet!

Eva Zetterberg

Foto: Riksdagen

B

KG Hammar kallar sig fredsaktivist och har valt att bli freds-fadder. Han citerar Tage Danielsson för att belysa nödvändigheten i att stödja initiativ till fred: "Freden måste komma först, gör den inte det min vän, kommer inget efter den"

Foto: Kristina Strand Larsson

Vill du också bli freds-fadder?

Kristna Fredsrörelsen behövs kanske mer än någonsin i arbetet för fred, icke-våld, dialog och rättvisa.

I årets julkampanj kan du bli freds-fadder! Från femtio kronor i månaden

blir du en ovärderlig resurs i det viktiga fredsarbetet.

Vi önskar att så många freds-faddrar som möjligt vill bidra till fred och icke-våld.

Läs mer om julkampanjen på www.krf.se.

Bli medlem!

Hjälp oss förverkliga vår målsättning om fred och rättvisa!

KRISTNA
FREDS
RÖRELSEN

Ge en gåva!

Alla bidrag behövs! Din gåva går direkt till våra fredsprojekt.